
Vammaisneuvosto

Aika 04.02.2026 klo 12:00 -

Paikka Kaarisairaala 4067A, Puijonlaaksontie 2, Kuopio

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
3	Asioiden käsittelyjärjestys	5
4	Ajankohtaiset asiat	6
5	Vammaisneuvoston toimintakertomus 2025	7
6	Omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueella	8
7	Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueella	10
8	Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun soveltamisohje Pohjois-Savon hyvinvointialueella	12
9	Palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelut	14
10	Vammaisneuvoston ajankohtaiset ja tiedoksisaatettavat asiat	17
11	Muut asiat	18
	Tuula Loijas puheenjohtaja	

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Hanttu Soili	jäsen
	Hintikka-Varis Sari	jäsen
	Hytönen Minna	jäsen
	Hyvönen Marja-Leena	jäsen
	Korhonen Riitta	jäsen
	Lipponen Marja	jäsen
	Loijas Tuula	puheenjohtaja
	Lukkarinen Ritva	jäsen
	Mykkänen Marita	jäsen
	Partanen Usko	jäsen
	Piippo Eino	jäsen
	Rinne Auli	jäsen
	Rissanen Johanna	jäsen
	Räsänen Jorma	jäsen
	Räsänen Katri	jäsen
	Röntynen-Huttunen Maija-Liisa	jäsen
	Sourunjärvi Virpi	varapuheenjohtaja
	Tossavainen Kari	jäsen
	Väisänen Sisko	jäsen
	Suna Sassa	aluehallituksen edustaja
	Hytönen Laila	sihteeri
	Suomi Sanna	asiantuntija
	Heikkinen Minna	asiantuntija

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

vammneuv 04.02.2026

Päätös**Päätösehdotus**

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kutsu kokoukseen on toimitettu sähköisen kokousjärjestelmän kautta. Kutsu on lähetetty Pohjois-Savon hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasäännön mukaisesti vähintään viikko ennen kokousta.

Toimintasäännön mukaisesti toimielin on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja puolet jäsenistä on läsnä.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Pöytäkirjantarkastajien valinta

vammneuv 04.02.2026

Päätös

Päätösehdotus

Toimielin valitsee pöytäkirjantarkastajat tarkastamaan tämän kokouksen pöytäkirjan. Pöytäkirjantarkastajat toiminevat myös ääntenlaskijoina mahdollisten äänestysten sattuessa. Vuorossa ovat Marja Lipponen ja Ritva Lukkarinen.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Asioiden käsittelyjärjestys

vammneuv 04.02.2026

Päätös

Päätösehdotus

Toimielin hyväksyy esityslistan kokouksen asioiden käsittelyjärjestykseksi.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Ajankohtaiset asiat

vammneuv 04.02.2026

Päätös

- Vammaispoliittisen ohjelman laatiminen:
 - Neuvostosta työryhmään on nimetty Tuula Loijas, Virpi Sourunjärvi, Johanna Rissanen, Usko Partanen ja Katri Räsänen.
 - Vammaispalveluista työryhmässä Sanna Suomi ja Eija Pennanen. Tuleeko muita mukaan työryhmään?
 - Työryhmä sopii ajankohdan työskentelyn jatkamiseksi.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

5**Vammaisneuvoston toimintakertomus 2025**vammneuv 04.02.2026
4942/00.01.02.04/2024

Valmistelija(t) Laila Hytönen, puh. 044 717 6175,
laila.hytönen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Neuvosto hyväksyy toimintakertomuksen 2025 ja esittää sen edelleen aluehallitukselle tiedoksi.

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Vammaisneuvoston toimintakertomus 2025 (luonnos toimitetaan neuvoston jäsenille erikseen)

Valmistelu

Vammaisneuvoston toimintasäännön (ahall 27.5.2024 §193) mukaan neuvosto laatii vuosittain toimintakertomuksen.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

6**Omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueella**vammneuv 04.02.2026
460/00.01.02.00/2022

Valmistelija(t) Sanna Suomi, sanna.suomi(at)pshyvinvointialue.fi, Laila Hytönen, laila.hytönen(at)pshyvinvointialue.fi, puh. 044 717 6175

Päätös

Päätösehdotus

Neuvosto laatii lausunnon omaishoidon tuen toimintaohjeesta ja myöntämisperusteista

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueella 1.1.2026 alkaen

Valmistelu

Omaishoidon tuki on lakisääteinen yleiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluva palvelu, jonka järjestämisestä hyvinvointialue huolehtii määrärahojensa puitteissa. Omaishoidon tuen laissa (937/2005) säädetään tuen myöntämisedellytyksistä, alimpien hoitopalkkioiden määrästä, omaishoidon tukea annettavista palveluista, omaishoitajan vapaasta, hoito- ja palvelusuunnitelmasta sekä omaishoitosopimuksesta. Omaishoidon tuen myöntämisperusteet päättää hyvinvointialue säännösten sallimissa rajoissa.

Liitteenä olevassa omaishoidon tuen toimintaohjeessa ja myöntämisperusteissa on kuvattu omaishoito ja omaishoidon tuki, omaishoidon tuen myöntämisedellytykset, omaishoidon tuen hakeminen ja päätöksenteko, omaishoitosopimus, hoitopalkkio, omaishoitajan lakisääteisen vapaan järjestäminen, hoitajan terveydenhoitoon liittyvien käyntien ja muun poissaolon aikainen hoito sekä omaishoitajan hoitotehtävää tukevat palvelut.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Omaishoidon tuen palvelua myönnetään ja järjestetään yhteisen toimintaohjeen ja myöntämisperusteen mukaisesti ikääntyneiden ja vammaispalveluiden palvelualueella.

Liitteet

- 1 Omaishoidon tuen toimintaohje ja myöntämisperusteet Pohjois-Savon hyvinvointialueella 1.1.2026 alkaen

Vammaisneuvosto

04.02.2026

7**Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet
Pohjois-Savon hyvinvointialueella**vammneuv 04.02.2026
6066/05.00.00/2024

Valmistelija(t) Minna Pitkänen, minna.pitkanen3(at)pshyvinvointialue.fi, puh. 044 7401 956, Laila Hytönen, laila.hytönen(at)pshyvinvointialue.fi, puh. 044 717 6175

Päätös

Päätösehdotus

Neuvosto laatii lausunnon sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteista

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palveluiden myöntämisperusteet 2026

Valmistelu

Sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden (SHL 23§) myöntämisperusteet on vahvistettu aluehallituksessa 14.11.2022 § 315, voimaan 1.1.2023 alkaen. Myöntämisperusteet ovat yhtenäiset kaikille hyvinvointialueen asukkaille, mutta palvelun järjestämisestä vastuu on jakautunut eri lautakunnan alaisiin kokonaisuuksiin ja siksi myöntämisperusteiden vahvistaminen on käsitelty vuosittain ikäihmisten ja hoivapalveluiden lautakunnassa, perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnassa ja yleisten palveluiden lautakunnassa.

Sosiaalihuoltolain mukaisia liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä, kutsuohjattua joukkoliikennettä tai palvelulinjoja alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella. Liikkumisen tuki on tarkoitettu jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamista varten. Sosiaalihuoltolain nojalla myönnettyt palvelut ovat harkinnanvaraisia ja määrärahasidonnaisia.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Lainsäädännössä palvelusta käytetään käsitettä liikkumista tukevat palvelut ja tämä muutos on tehty myös palvelun myöntämisperusteisiin.

Nyt päätettävänä olevaan myöntämisperusteeseen on tarkastettu

- taloudellisen tarveharkinnan nettotulojen rajat ja kuvattu harkinnassa huomioitava varallisuus
- tarkennettu, että palvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka asuvat omassa kodissaan
- tarkennettu palvelun käyttötarkoitus
- tarkennettu käsittelyssä vaadittavia liitteitä
- tarkennettu mitä tuloja ei huomioida nettotulojen tarkastelussa

Myöntämisperusteesta on poistettu tieto matkojen tilaamisesta, perumisesta, palautteen antamisesta ja toimintaohjeesta ongelmatilanteissa. Nämä asiat ohjeistetaan asiakkaalle erillisellä asiakasohjeella.

Liitteet

- 2 Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen myöntämisperusteet 2026

Vammaisneuvosto

04.02.2026

8

Vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun soveltamisohje Pohjois-Savon hyvinvointialueellavammneuv 04.02.2026
833/05.00.00/2026

Valmistelija(t) Laila Hytönen, laila.hytönen(at)pshyvinvointialue.fi. puh. 044 717 6175

Päätös

Päätösehdotus

Neuvosto keskustelee soveltamisohjeesta vammaispalvelujen edustajien kanssa ja esittää mahdollisia soveltamisohjeessa huomioitavia asioita.

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

- Vammaispalvelulain mukaiset henkilökohtaisen avun soveltamisohje Pohjois-Savon hyvinvointialueella LUONNOS (toimitetaan neuvoston jäsenille erikseen)

Valmistelu

Vammaispalvelulain (675/2023) mukaisen henkilökohtaisen avun (9 §, 10 §, 11 §) soveltamisohje on laadittu tukemaan viranhaltijoiden päätöksentekoa ja turvaamaan asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu Pohjois-Savon hyvinvointialueella. Soveltamisohjeiden tarkoitus on antaa yhdenmukainen, yksittäisestä viranhaltijasta riippumaton pohja päätöksenteolle. Sosiaalityöhön kuuluu kuitenkin aina yksilöllinen harkinta voimassa olevan lainsäädännön puitteissa, jota soveltamisohjeet eivät poista. Asiakkaan palveluista ja palvelujen järjestämistavasta päätettäessä lähtökohtana on asiakkaan yksilöllinen palvelutarve. Tämän lisäksi huomioidaan asiakkaiden yhdenvertaisuus.

Vammaisella henkilöllä on oikeus saada 1.1.2025 alkaen tässä soveltamisohjeessa käsiteltävää henkilökohtaista apua, mikäli hän täyttää vammaispalvelulain soveltamisalan edellytykset (VPL 2§) sekä palvelukohtaiset palvelun saamisen kriteerit.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Henkilökohtaista apua on oikeus saada, mikäli vammainen henkilö tarvitsee vammansa takia välttämättä toisen henkilön apua:

- 1) päivittäisiin toimiin
- 2) työhön tai opiskeluun
- 3) sosiaalisen vuorovaikutukseen, vapaa-ajan toimintaan tai yhteiskunnalliseen osallistumiseen.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

9**Palvelujärjestelmän uudistaminen - R5 mielenterveys- ja päihdepalvelut**

vammneuv 04.02.2026

637/00.01.02.00/2026

Valmistelija(t)

Kati Kantanen, puh. 044 740 1951,
kati.kantanen(at)pshyvinvointialue.fi, Jari Saarinen
puh. 044 718 6301, jari.saarinen(at)pshyvinvointialue.fi, Laila
Hytönen, puh. 044 717 6175, laila.hytonen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

Neuvosto päättää mahdollisen lausunnon antamisesta ja
menettelystä lausunnon kokoamiseksi.

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:
- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistus (R5)

Valmistelu

Mielenterveys- ja päihdepalvelut muodostavat läpileikkaavan kokonaisuuden, joka vaikuttaa laajasti hyvinvointialueen palvelutoimintaan. Ne kytkeytyvät terveydenhuollon palveluiden lisäksi muun muassa perhepalveluiden universaaleihin palveluihin, kasvatus- ja perheneuvontaan ja lastensuojeluun. Lisäksi palveluilla on keskeinen yhdyspinta kuntien sivistys- ja nuorisotoimen palveluihin, hyte-toimintaan sekä järjestöihin.

Uudistuksessa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelurakennetta aina lasten palveluista ikääntyvien palveluihin. Painopisteenä on johtamisen ja ohjauksen rakenteiden kehittäminen sekä palveluiden integroiminen, kattaen sekä erityis- että peruspalvelut sekä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palvelut. Tavoitteena on löytää kustannusvaikuttavia ja palveluiden kehittämistä edistäviä toimenpiteitä.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistuksen taustalla ovat hyvinvointialueen uuden organisaatorakenteen integraatiomahdollisuuksien hyödyntäminen, talouden reunaehdot sekä henkilöstön saatavuus. Uudistuksessa kehitetään mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakkaan palveluketjua painottaen ongelmien oikea-aikaista tunnistamista, varhaista tukea sekä hoidon käynnistämistä tarkoituksenmukaisella hoidon portaalla.

Uudistuksessa vahvistetaan erikoissairaanhoidon tukea perusterveydenhuoltoon, tehostetaan ja vahvistetaan peruspalveluiden henkilöstövoimavarojen käyttöä sekä vahvistetaan omaa palvelutuotantoa ostopalveluiden vähentämiseksi. Samalla uudistetaan organisaatio- ja johtamisrakenteita vastaamaan muuttuvia toimintamalleja ja parannetaan tilatehokkuutta lisäämällä palvelutuotannon ja hallinnon tilojen yhteiskäyttöä sekä tiivistämällä tuotannon tilankäyttöä.

Yhdistyvässä terveydenhuollon rakenteessa toimintakäytäntöjen suunnittelu ja toteutus tehdään tiiviissä yhteistyössä sosiaalipalveluiden kanssa. Yhteistyötä vahvistetaan erityisesti ikääntyneiden palveluiden ja lastensuojelun toimijoiden kanssa, huomioiden muuttuvat palvelutarpeet ja väestörakenteen kehitys.

Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluissa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut yhdistetään yhdeksi kokonaisuudeksi, joka muodostaa Pohjois-Savon mielenterveys- ja päihdepalvelut. Toiminta perustuu kolmen aluekeskuksen malliin, joissa aluekeskuksina toimivat Iisalmi, Kuopio ja Varkaus. Aluekeskukset tuottavat laajoja palveluja alueensa väestölle ja tukevat ympäröiviä toimipisteitä palvelutarpeen mukaisesti.

Päihdepalvelusäätiön tuottama päihdehoitotoiminta siirretään hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi sopimuskauden päättyessä loppuvuodesta 2026. Alueellinen päihdetyö tuotetaan jatkossa koko hyvinvointialueen laajuisesti Pohjois-Savon hyvinvointialueen päihdepalveluista, ja päihdepsykiatrian poliklinikat toimivat Iisalmessa, Kuopiossa ja Varkaudessa. Päihdetyön osaamista tarjotaan alueellisesti, ja päihdekuntoutusta vahvistetaan osastokuntoutuksen alueellisella laajentamisella.

Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluissa tuetaan ikäkausisiirtymiä yksilöllisen harkinnan perusteella perheet ja verkostot huomioiden. Kaikissa yksiköissä lapsen ja nuoren hoito toteutuu yhteistyössä vanhempien, hoitajien sekä muiden läheisten aikuisten kanssa. Toiminnassa siirrytään erillisistä rakenteista integroidumpiin toimintamalleihin sekä sisällön että resurssien

Vammaisneuvosto

04.02.2026

näkökulmasta. Tavoitteena on saavuttaa integraatiohyötyjä toimintatapojen uudistamisella, yhteisten tavoitteiden asettamisella ja olemassa olevan osaamisen tehokkaammalla hyödyntämisellä.

Liitteet

3 Mielenterveys- ja päihdepalveluiden uudistus (R5)

Vammaisneuvosto

04.02.2026

10**Vammaisneuvoston ajankohtaiset ja tiedoksisaatettavat asiat**

vammneuv 04.02.2026
684/00.02.15/2026

Valmistelija(t) Laila Hytönen, puh. 044 717 6175,
laila.hytönen(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Päätösehdotus

1. Merkitään tiedoksi toimielimiin nimettyjen neuvoston edustajien ajankohtaiset asiat.
2. Merkitään tiedoksi ajankohtaiset asiat ja terveiset kuntien neuvostoista.
3. Merkitään tiedoksi muut tiedotettavat asiat.

Valmistelu

Vammaisneuvosto on nimennyt edustajia hyvinvointialueen toimielimiin. Edustajat tuovat kokouksessa esille toimielinten päätöksenteossa olevia ja muita ajankohtaisia asioita.

Kuulemiskierroksilla kuullaan kuntien neuvostojen ajankohtaisia asioita ja terveisiä. Kierros toteutetaan pyydettyjen puheenvuorojen perusteella ja kokousajan puitteissa.

Lisäksi tuodaan tiedoksi mahdolliset muut tiedotettavat asiat.

Vammaisneuvosto

04.02.2026

Muut asiat

vammneuv 04.02.2026

Päätös

- Vuoden 2026 neuvostojen alueelliset tapaamiset, missä paikkakunnilla järjestetään? Suunnittelu jatkuu järjestävän kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston/vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston kanssa.
 - Pohjoinen alue (Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Rautavaara, Sonkajärvi, Vieremä)
 - Keskinen alue (Kaavi, Kuopio, Siilinjärvi, Tuusniemi)
 - Eteläinen alue (Joroinen, Leppävirta, Rautalampi, Suonenjoki, Tervo, Varkaus, Vesanto)
- Keskustelu Kuutinharjun metsäkaupan tuottojen käytöstä hyvinvointialueella.